

Υπ. Οικ. Πολ. 1079/19.03.2014

Παροχή οδηγιών και διευκρινίσεων επί των διατάξεων της απόφασης ΠΟΛ. 1055/17.2.2014 (ΦΕΚ 438 Β/24.02.2014) «Συμπλήρωση - Τροποποίηση των διατάξεων της απόφασης ΠΟΛ. 1281/2013 (ΦΕΚ 3367 Β'/ 31.12.2013) «Απαλλαγή από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων των αγροτών του ειδικού καθεστώτος

Υπ. Οικ. Πολ. 1079/19.03.2014

Με την πιο πάνω απόφαση τροποποιούνται και συμπληρώνονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 της απόφασης ΠΟΛ.1281/30.12.2013 (ΦΕΚ 3367 Β'/ 31.12.2013), αναφορικά με την απαλλαγή από την υποχρέωση τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων των αγροτών του ειδικού καθεστώτος. Επί των διατάξεων αυτών και σε συνέχεια της εγκυκλίου μας ΠΟΛ.1024/17.1.2014, παρέχουμε τις ακόλουθες διευκρινίσεις:

1. Με τις νέες αυτές διατάξεις το όριο του κριτηρίου των ακαθαρίστων εσόδων ανήλθε στο ποσό των 15.000 ευρώ. Έτσι, από 1.1.2014, από την τήρηση βιβλίων και την έκδοση στοιχείων, απαλλάσσονται οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος Φ.Π.Α., οι οποίοι κατά την προηγούμενη διαχειριστική περίοδο, πραγματοποίησαν ακαθάριστα έσοδα από την πώληση αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους και την παροχή αγροτικών υπηρεσιών μέχρι 15.000 ευρώ, και έλαβαν δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης μέχρι 5.000 ευρώ.

Διευκρινίζεται ότι στις περιπτώσεις πώλησης αγροτικών προϊόντων από τρίτους (εμπόρους – συνεταιρισμούς) για τον υπολογισμό των ακαθαρίστων εσόδων προκειμένου να προσδιοριστεί η υποχρέωση ένταξης στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, λαμβάνεται υπόψη το ύψος των πωλήσεων που πραγματοποιήθηκαν από τον τρίτο χωρίς προμήθεια ή τυχόν έξοδα που πραγματοποιήθηκαν.

Παράδειγμα

Από συνεταιρισμό πουλήθηκαν αγροτικά προϊόντα συνολικού ύψους 15.600 ευρώ, από τα οποία παρακρατήθηκε το ποσό των 700 ευρώ, για αμοιβή του συνεταιρισμού και για έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για λογαριασμό του αγρότη. Για τον υπολογισμό των ακαθαρίστων εσόδων λαμβάνεται υπόψη το ποσό των 14.900 (15.600 - 700) ευρώ, κατά συνέπεια ο εν λόγω αγρότης δεν υποχρεούται να ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ με την εφαρμογή του εν λόγω κριτηρίου.

2. Ειδικά για τους αγρότες που υποχρεούνται να ενταχθούν στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ με τήρηση απλογραφικών βιβλίων από 1.1.2014, η δήλωση έναρξης ή μεταβολής μπορεί να υποβληθεί εμπρόθεσμα μέχρι 15.04.2014. Οι εν λόγω αγρότες μπορούν να υποβάλουν τη δήλωση αποθεμάτων μέχρι 30.05.2014 και να πραγματοποιήσουν την έκπτωση φόρου που προκύπτει από αυτή, με την περιοδική δήλωση του δεύτερου τριμήνου του 2014. Αυτονόητο είναι ότι μέχρι την ημερομηνία αυτή μπορούν να θεωρούνται από τις Δ.Ο.Υ. οι καταστάσεις απογραφής, καθώς και ότι δεν είναι υποχρεωτική η σύνταξη απογραφής και η υποβολή δήλωσης

αποθεμάτων από τους αγρότες που μετατάσσονται από το ειδικό καθεστώς στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, καθώς με τη δήλωση αυτή υπάρχει δικαίωμα έκπτωσης του φόρου των αποθεμάτων, δικαίωμα το οποίο μπορεί ο αγρότης να μην το ασκήσει.

Σημειώνεται ότι η διόρθωση των φορολογικών στοιχείων που προβλέπεται στην εγκύκλιό μας ΠΟΛ.1024/17.1.2014 (έκδοση πιστωτικών τιμολογίων από τους αντισυμβαλλόμενους και έκδοση τιμολογίων πώλησης από τους αγρότες, ή συμπληρωματικών τιμολογίων για τη χρέωση ΦΠΑ) μπορεί να γίνει μέχρι 15.04.2014, με ημερομηνία έκδοσης 31.03.2014.

3. Παρέχεται η δυνατότητα σ' αυτούς που εντάσσονται σε τήρηση απλογραφικών βιβλίων (εσόδων- εξόδων) να μην τηρήσουν τα βιβλία αυτά, με την προϋπόθεση ότι δεν ασκούν άλλη δραστηριότητα, για την οποία είναι υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων. Σημειώνεται ότι η δυνατότητα αυτή ισχύει μόνο για τα φυσικά πρόσωπα, καθώς τα νομικά πρόσωπα δεν μπορούσαν ποτέ να ενταχθούν στο ειδικό καθεστώς ΦΠΑ και ότι η δυνατότητα αυτή δεν απαλλάσσει τους εν λόγω αγρότες, οι οποίοι εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α., από τις υποχρεώσεις τους αναφορικά με την έκδοση στοιχείων, σύμφωνα και με τις οδηγίες που δόθηκαν με την ΠΟΛ.1024/17.1.2014 και υποβολής της σχετικής δήλωσης στη Δ.Ο.Υ. για ένταξή τους στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α..

Με την υποβολή της σχετικής δήλωσης στη Δ.Ο.Υ. για την ένταξή τους στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α., οι αγρότες αυτοί δηλώνουν και την υποχρεωτική ένταξή τους σε κατηγορία τήρησης βιβλίων (απλογραφικά, διπλογραφικά). Τονίζεται ότι η δήλωση της υποχρεωτικής ένταξης σε βιβλία δεν τους στερεί το δικαίωμα που παρέχεται σ' αυτούς από τις διατάξεις της απόφασης ΠΟΛ.1055/17.2.2014 να μην τηρούν απλογραφικά βιβλία, όταν δεν ασκούν άλλη δραστηριότητα, για την οποία υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίων. Στην περίπτωση αυτή, παρότι στη δήλωση έναρξης ή μεταβολής δηλώνεται η υποχρεωτική τήρηση απλογραφικών βιβλίων και αυτό αποτυπώνεται στη βεβαίωση έναρξης ή μεταβολής, η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει βάσει της ΑΥΟ ΠΟΛ.1055/17.2.2014.

Διευκρινίζεται ότι η δυνατότητα αυτή, της μη τήρησης βιβλίων καταλαμβάνει και τους αγρότες που πριν την 1.1.2014 είχαν ενταχθεί στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α., χωρίς να απαιτείται να προβούν σε καμία ενέργεια, καθώς και τους αγρότες που θα ενταχθούν στο μέλλον προαιρετικά στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ, εφόσον βέβαια δεν ασκούν κάποια άλλη δραστηριότητα για την οποία τηρούν βιβλία.

Για την καλύτερη κατανόηση των προαναφερομένων παραθέτονται τα ακόλουθα παραδείγματα:

Παράδειγμα 1ο :

Αγρότης, ο οποίος ταυτόχρονα με την αγροτική του εκμετάλλευση, εκμεταλλεύεται και ένα παντοπωλείο, ο οποίος, κατά τη χρήση 2013, πραγματοποίησε ακαθάριστα έσοδα, από την εκμετάλλευση του παντοπωλείου 4.200 ευρώ και από την αγροτική του εκμετάλλευση 18.500 ευρώ, από την 1.1.2014, υποχρεούται σε τήρηση βιβλίων εσόδων εξόδων και έκδοση στοιχείων μόνο για την αγροτική του εκμετάλλευση, με δυνατότητα όμως μη τήρησης των βιβλίων αυτών, αφού για την εκμετάλλευση του παντοπωλείου απαλλάσσεται από την τήρηση βιβλίων λόγω ύψους ακαθαρίστων

εσόδων (κάτω από 5.000 ευρώ). Η δυνατότητα μη τήρησης βιβλίων εσόδων εξόδων δεν απαλλάσσει τον εν λόγω αγρότη από τις υποχρεώσεις του ως προς την έκδοση στοιχείων και την υπαγωγή του στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.

Παράδειγμα 2ο :

Αγρότης, ο οποίος πωλεί τα προϊόντα του στις λαϊκές αγορές και εκτός αυτών, κατά τη χρήση 2013, πραγματοποίησε ακαθάριστα έσοδα από τις πωλήσεις του στις λαϊκές αγορές 6.500 ευρώ και από χονδρικές πωλήσεις εκτός λαϊκών αγορών, συμπεριλαμβανομένης της αξίας των αγαθών που καταγράφονται στο ειδικό στοιχείο της παραγράφου 2 του άρθρου 41 του Κώδικα ΦΠΑ, 15.500 ευρώ. Από την 1.1.2014 υποχρεούται σε τήρηση βιβλίων εσόδων εξόδων και για τις δύο αυτές δραστηριότητες (αγροτική-λαϊκές), χωρίς να έχει τη δυνατότητα να μην τηρήσει βιβλία για την δραστηριότητα της διάθεσης των προϊόντων του εκτός λαϊκής αγοράς (αγροτική εκμετάλλευση).

Αυτονόητο είναι ότι στην περίπτωση αυτή τηρείται ένα βιβλίο εσόδων – εξόδων, στο οποίο καταχωρούνται τα δεδομένα (έσοδα, έξοδα, δαπάνες) που αφορούν τόσο τη δραστηριότητα της διάθεσης των προϊόντων στις λαϊκές αγορές όσο και αυτή της διάθεσης των προϊόντων εκτός λαϊκής αγοράς.

4. Όσοι αγρότες, κατ' εφαρμογή της ΠΟΛ.1281/30.12.2013, τήρησαν ήδη βιβλία εσόδων - εξόδων και με τις νέες διατάξεις, λόγω αύξησης του ορίου των ακαθάριστων εσόδων, απαλλάσσονται από την τήρηση βιβλίων, δύνανται να σταματήσουν να τηρούν τα βιβλία αυτά και συνεχίζουν να υπάγονται στο ειδικό καθεστώς των αγροτών. Για το σκοπό αυτό και προκειμένου η δήλωση που υπέβαλαν για να ενταχθούν σε βιβλία και στο κανονικό καθεστώς, να θεωρηθεί ως μη υποβληθείσα, θα πρέπει να υποβάλουν μέχρι 15/04/2014 σχετική αίτηση η οποία θα παραλαμβάνεται πρωτοκολλημένη από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. και θα διαβιβάζεται με τηλεομοιοτυπία (fax) αναφορά προβλήματος με συνημμένη την αίτηση στη Δ/νση Υποστήριξης Ηλεκτρονικά Συναλλασσομένων (e- υπηρεσίες) - TAXIS, για την διαχείρισή της με κεντρικές διαδικασίες. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση που έχουν πραγματοποιήσει πωλήσεις με ΦΠΑ, υποχρεούνται να αποδώσουν το ΦΠΑ που αναλογεί στις πωλήσεις αυτές με την υποβολή έκτακτης δήλωσης στην αρμόδια για τη φορολογία του εισοδήματός τους Δ.Ο.Υ.. Τα εκδοθέντα από αυτούς παραστατικά εσόδων (τιμολόγια - αποδείξεις) διαφυλάσσονται στους εκάστοτε οριζόμενους χρόνους περί παραγραφής.

5. Οι αγρότες, του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ, που υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα όρια, αλλά δεν θα ασκήσουν την επόμενη διαχειριστική περίοδο την αγροτική τους εκμετάλλευση λόγω π.χ. μεταβίβασης, μίσθωσης κ.λπ. της αγροτικής γης, ζώων κ.λπ. μέχρι το τέλος της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου, δεν υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίων και έκδοση στοιχείων τη χρήση αυτή και παραμένουν στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α., έστω και αν έχουν στην κατοχή τους αποθέματα αγροτικών προϊόντων παραγωγής τους που αφορούν την προηγούμενη χρήση. Για τη διάθεση των αποθεμάτων αυτών εκδίδεται το προσήκον στοιχείο (τιμολόγιο αγοράς ή εκκαθάριση) από τον αντισυμβαλλόμενο υπόχρεο απεικόνισης συναλλαγών.

6. Σε περίπτωση μεταβίβασης μέρους των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, υποχρέωση τήρησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων, με

βάση το εν λόγω κριτήριο, έχουν οι αγρότες με εναπομείναντα δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης από 5.000 ευρώ και άνω. Συνεπώς οι λοιποί αγρότες με εναπομείναντα δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης μέχρι 5.000 ευρώ, παραμένουν στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α..

Σημειώνεται ότι όσον αφορά στα πρόσωπα προς τα οποία μεταβιβάζονται τα εν λόγω δικαιώματα, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των δικαιωμάτων που λαμβάνουν εντός της χρήσης για την ένταξή τους σε καθεστώς ΦΠΑ κατά την επόμενη διαχειριστική περίοδο.

Για την καλύτερη κατανόηση των προαναφερομένων παραθέτονται τα ακόλουθα παραδείγματα:

Παράδειγμα 1ο :

Φυσικό πρόσωπο, που κατά τη χρήση 2013 δεν πραγματοποίησε ακαθάριστα έσοδα από την αγροτική του εκμετάλλευση και έλαβε για τη χρήση αυτή δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης 6.000 ευρώ, ο οποίος μεταβίβασε, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, τα μισά από τα δικαιώματα αυτά στα παιδιά του, από την 1.1.2014, δεν υποχρεούται σε τήρηση βιβλίων εσόδων εξόδων και παραμένει στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α., δεδομένου ότι τα εναπομείναντα δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης είναι κάτω των 5.000 ευρώ.

Παράδειγμα 2ο :

Αγρότης του ειδικού καθεστώτος, που πραγματοποίησε το 2013 ακαθάριστα έσοδα από την αγροτική του εκμετάλλευση 18.000 ευρώ και έλαβε δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης 6.000 ευρώ, ο οποίος μεταβίβασε, εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, τα μισά από τα δικαιώματα αυτά στα παιδιά του, από την 1.1.2014 εντάσσεται σε τήρηση βιβλίων εσόδων εξόδων, έκδοση στοιχείων και στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α., δεδομένου ότι τα ακαθάριστα έσοδά του υπερβαίνουν το όριο των 15.000 ευρώ. Έχει τη δυνατότητα όμως να μην τηρήσει τα βιβλία αυτά, εφόσον δεν ασκεί άλλη δραστηριότητα για την οποία τηρεί βιβλία. Την επόμενη χρονιά, δηλαδή το 2015, η ένταξη ή μη σε τήρηση βιβλίων κρίνεται με βάση τα ακαθάριστα έσοδα της χρήσης 2014, έτσι εάν αυτά είναι κάτω από 15.000 ευρώ, από την 1.1.2015 δεν υποχρεούται σε τήρηση βιβλίων και εντάσσεται στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α..

Παράδειγμα 3ο :

Αγρότης του ειδικού καθεστώτος, που πραγματοποίησε το 2013 ακαθάριστα έσοδα από την αγροτική του εκμετάλλευση 16.000 ευρώ και έλαβε δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης 5.500 ευρώ, ο οποίος μεταβίβασε στα παιδιά του, όλη την αγροτική του έκταση μέχρι τέλους του 2013 και όλα τα δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, από την 1.1.2014, δεν υποχρεούται σε τήρηση βιβλίων εσόδων εξόδων και παραμένει στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α.

Παράδειγμα 4ο :

Αγρότης του ειδικού καθεστώτος, που πραγματοποίησε το 2013 ακαθάριστα έσοδα από την αγροτική του εκμετάλλευση 13.000 ευρώ και έλαβε δικαιώματα ενιαίας

ενίσχυσης 5.500 ευρώ, ο οποίος μεταβίβασε τα μισά από τα δικαιώματα αυτά στα παιδιά του εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, από την 1.1.2014, δεν υποχρεούται σε τήρηση βιβλίων εσόδων εξόδων και παραμένει στο ειδικό καθεστώς Φ.Π.Α..

7. Διευκρινίζεται ότι για την είσπραξη των δικαιωμάτων της ενιαίας ενίσχυσης, επιδοτήσεων, άλλων οικονομικών ενισχύσεων, αποζημιώσεων κλπ., δεν εκδίδεται φορολογικό στοιχείο από τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος. Αντίθετα οι αγρότες που εντάσσονται στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α., υποχρεούνται για τις εν λόγω εισπράξεις να εκδώσουν αθεώρητο τιμολόγιο, κατά το χρόνο είσπραξης ή της πίστωσης του λογαριασμού τους, εφόσον έλαβαν γνώση της πίστωσης αυτής, το οποίο και καταχωρούν στα βιβλία τους (εφόσον ενημερώνουν βιβλίο εσόδων – εξόδων κατά τα προαναφερόμενα).

8. Νέοι αγρότες, δηλαδή αγρότες που για πρώτη φορά ξεκινούν την άσκηση της αγροτικής εκμετάλλευσης, εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς, εκτός και αν επιλέξουν την ένταξή τους στο καθεστώς ΦΠΑ. Στην περίπτωση, δε, που επιλέξουν το κανονικό καθεστώς, υποχρεούνται να παραμείνουν σε αυτό τουλάχιστον για μια πενταετία.

9. Στην περίπτωση που αγρότης δεν έχει εγγραφεί στο ειδικό καθεστώς αγροτών και μέχρι την έκδοση της παρούσας δεν έχει υποβάλει δήλωση έναρξης εργασιών σύμφωνα με την ΠΟΛ.1024/17.1.2014, αλλά εντός του έτους 2013 πραγματοποίησε πωλήσεις των αγροτικών προϊόντων του προς άλλους υποκειμένους στο φόρο και έλαβε τα σχετικά τιμολόγια αγοράς, από τα οποία προκύπτουν ακαθάριστα έσοδα άνω των 15.000 ευρώ, ο εν λόγω αγρότης πρέπει, μέχρι 15.04.2014, πρώτα να εγγραφεί στο ειδικό καθεστώς αγροτών με ημερομηνία 31.12.2013 με την υποβολή του εντύπου Μ0, προκειμένου να είναι δυνατή η πραγματοποίηση επιστροφής για το έτος 2013, και στη συνέχεια πρέπει να υποβάλει δήλωση μεταβολής για την ένταξή του σε κατηγορία βιβλίων και στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ. Το ίδιο ισχύει και για τα επόμενα έτη, με την προϋπόθεση ότι οι ανωτέρω ενέργειες θα πρέπει να πραγματοποιούνται εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη της διαχειριστικής περιόδου ή από την ημερομηνία προαιρετικής ένταξης στο κανονικό καθεστώς εντός της χρήσης.